

PÆDAGOGISK TILSYN

December 2023

Børnehuset Dyrehaven
Skanderborg Kommune

Indholdsfortegnelse

Indhold

1 INTRODUKTION	3
2 SAMMENFATNING	4
2.1 Tilsynets konklusioner	4
2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag	4
3 STRUKTUREL KVALITET	5
3.1 Organisering.....	5
3.2 Fysiske rammer	5
3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse	5
3.4 Andre rammevilkår.....	5
4 PROCESKVALITET	7
4.1 Observationer.....	7
4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer.....	7
4.2.1 Barnesyn:	7
4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:.....	8
4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:	10
5 RESULTATKVALITET	11
5.1 Sprogvurdering 3-6	11
5.2 Dialogværktøj.....	11
BILAG – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialogværktøj (er ikke webtilgængelig)...	12

1 INTRODUKTION

I Skanderborg Kommune gennemfører Sekretariatet for skoler, dagtilbud og familier de pædagogiske tilsyn. Der føres tilsyn med dagtilbuddene ud fra et delvist kontrollerende, delvist udviklende perspektiv. Observation og dialog har derved en stor vægtning i tilsynsprocessen.

Det anvendte tilsynsmateriale er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud med høj kvalitet, hvor specielt den gode relation mellem barn og voksen er i fokus. Med tilsynets lærende og udviklende fokus, understøttes at alle aktørerne omkring børnene har en vigtig rolle i at skabe læringsmiljøer, der fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Tilsynet tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutral. Uvildighed sikres bl.a. ved at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode til vurderingen af kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer.

Tilsynsprocessen foregår over en 2-årig periode, hvor år 1 er det anmeldte tilsyn. Det anmeldte tilsyn består af observationer, dataindsamling, tilsynsmøde, udarbejdelse af udviklingsplan, samt en afsluttende kvalitetsdialog for dagtilbuddets ledelse, med chefen for dagtilbud og sundhed. Følgende rapport indeholder data fra det anmeldte tilsyn. År 2 er det uanmeldte tilsyn, som pågår i alle børnehuse. Tilsynsførende gennemfører observationer med afsæt i børnehusets udviklingsplan fra det anmeldte tilsyn. Efterfølgende er der et statusmøde med ledelsen med opfølgning på arbejdet med udviklingsplanen, samt på tilsynsførendes uanmeldte observationer.

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat kvalitet. Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Resultatkvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultat kvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultat kvalitet. Tilsynet vægter alle 3 elementer og tager udgangspunkt i et bredt datagrundlag, hvor tilsynsførende på baggrund deraf, afslutningsvist foretager en samlet vurdering af kvaliteten i dagtilbuddet.

Tilsynet vurderes ud fra følgende taksonomi:

- **Fortsat indsats** og anbefalinger til videreudvikling, samt opretholdelse af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for **justering af indsats** og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for ny **forbedret indsats**, herunder iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer

Tilsynet er gennemført i perioden august – december 2023 med afsluttende Kvalitetsdialog d. 15.12.2023.

2 SAMMENFATNING

2.1 Tilsynets konklusioner

Tilsynsførendes vurdering af den samlede kvalitet i børnehuset

I forbindelse med tilsynet blev der observeret overvejende god og høj kvalitet i det pædagogiske læringsmiljø.

Observationer, yderligere data, samt tilsynsdialogen med ledelse og medarbejdere, viser at der er i Dyrehaven er entydig sammenhæng mellem den pædagogiske praksis og kravene i Den styrkede pædagogiske læreplan.

Tilsynets vurdering er derfor en fortsat indsats, med anbefalinger til videreudvikling, samt opmærksomhed og nysgerrighed på hvordan I fastholder og/eller overfører de eksisterende pædagogiske læringsmiljøer.

2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag

Følgende udviklingstiltag skal Børnehuset Dyrehaven arbejde videre med på baggrund af det pædagogiske tilsyn:

Generelt fokus på at fastholde de gode spor: Barnesynet og regulering i forhold til børnenes perspektiver og følelser er overvejende positivt i hele børnehuset. Følgende opmærksomhedspunkter og udviklingstiltag blev drøftet:

- Opmærksomhed på organisering af rutiner. Fx systematik omkring struktur og tid, samt rollefordeling. Dette kan give en fleksibilitet i også at kunne planlægge efter 'hvad dagen kalder på'.
- Opmærksomhed på at guide medhjælpere og studerende, samt fokus på at gøre det i situationen.
- Udviklingstiltag om det fysiske miljø: indretning i børnehøjde.
- Udviklingstiltag om børneinddragelse og selvhjulpne børn i forbindelse med måltidet, fx smøre brød og skære frugt. (heri fleksibilitet i strukturen).

3 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

I følgende afsnit, er tilsynsførendes bemærkninger til børnehusets svar og kommentarer i forbindelse med rammevilkårsundersøgelsen.

3.1 Organisering

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke til børnehusets organisering af børnegrupperne.

3.2 Fysiske rammer

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er i børnehuset gennemført de lovpligtige tilsyn med bygninger og vedligehold, legepladssikkerhed og brandsikkerhed.

3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse

Personalestabilitet

Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Medarbejderinddragelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

3.4 Andre rammevilkår

Økonomi

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der var ikke bemærkninger til økonomien ved seneste budgetgennemgang. Der er ikke behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at styre børnehushets økonomi.

Mad og måltider

Med mad og måltider tænkes der på, om børnehuset aktivt fremmer børnenes viden om sund mad. Om forældrene inddrages i børnehushets mad- og måltidspolitik. Om der er udfordringer med usund kost i børnehuset og brug for at gøre en ekstra indsats omkring mad og måltider.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Førstehjælp

Med førstehjælp spørges til, om personalet i børnehuset har taget førstehjælpskursus/genopfriskningskursus indenfor de sidste par år.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Hygiejne

Med hygiejne tænkes på, om børnehuset har formuleret hygiejnerutiner med henblik på at reducere sygdomme og infektioner og om forældrene inddrages i disse, fx ved at emnet taget op på bestyrelses- og forældremøder. Er der behov for at gøre en ekstra indsats omkring arbejdet med hygiejne.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Magtanvendelse

Med magtanvendelse tænkes på, om personalet har den nødvendige viden om retningslinjerne for magtanvendelse på dagtilbudsområdet. Er der behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at mindske magtanvendelsen i børnehuset.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

4 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer med hensyn til interaktion med børn i forbindelse med leg og læring. Til at kigge på proceskvaliteten kan forskellige miljøvurderinger inddrages i arbejdet med udvikling af kvalitet i dagtilbud.

4.1 Observationer

Som en del af tilsynets data gennemføres observationer. Observatørerne er; kontraktholder, daglig leder, to pædagoger, tilsynsførende og konsulent. Observationerne analyseres med udgangspunkt i det forskningsinformerede dialogmateriale KVALid. KVALid tager direkte afsæt i Dagtilbudsloven samt den styrkede pædagogiske læreplan, ud fra en opbygning og systematik der bygger på den styrkede pædagogiske læreplans grundbegreber og overskrifter. KVALid bygger på globale kvalitetskriterier, som alle børn har ret til: Demokrati, læring, relationer og inklusion. Kvaliteten af udsagnene i hæfterne bygger på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud. Materialet danner dermed et fælles fundament for en ensartet forståelse af, hvordan kvalitet i dagtilbud i Skanderborg Kommune ser ud.

I forbindelse med tilsynet observeres der på temaet *Barnesyn*. Tilsynsførende og konsulent observerer i tilsynsprocessen herudover altid på det pædagogiske grundlag og *læringsmiljøet generelt*. Derudover er temaet *faglig udvikling og evaluering* altid en del af dialogen med ledelsen. På tilsynsmødet får alle mulighed for at fremlægge deres observationer. Den efterfølgende dialog tager blandt andet afsæt i det fremlagte.

Tilsynsførendes opsamlende konklusioner i forbindelse med observationsdata, vil fremgå i følgende afsnit.

4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer

4.2.1 Barnesyn:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der bliver overvejende observeret god og høj kvalitet i forbindelse med barnesynet. Der er en behagelig atmosfære, samt god stemning i huset. Der observeres nærvær, anerkendelse og følelsesmæssigt engagement hos de voksne. De voksne møder børnene med positiv kontakt og omsorg, både i rutiner og børneinitierede lege. De voksne er gode til at regulere i forhold til børnenes følelser.

- De voksne griber og anerkender børnenes initiativer og ytringer. De er opmærksomme og har fokus på barnets perspektiver og følelser.
- God dialog og inddragelse, både med krop, mimik og dialog.

- De voksne regulerer oftest efter barnets udvikling og behov, både i rutiner, overgange og aktiviteter. Relationers betydning mellem barn og voksen er overvejende høj kvalitet. De voksne er tæt på børnene. Fx puslesituation, hvor voksen og barn synger sammen, med god tid og nærvær.
- Det sættes ord på følelserne og der sættes ord på børnenes intentioner børnene i mellem.
- De voksne følger barnets spor og er gode til at justere sig. Fx med spildt mælk, 'se det laver en å' og den voksne henter vand til åen.
- Der ses eksempler, hvor legen understøttes ved at lave små grupper. Der er plads til forskellig deltagelse og de voksne kender børnene og støtter derefter. Fx aktivitet med at trille træstammer, hvor dreng skal trille stor træstamme, 'du knokler sådan, du siger til hvis jeg skal hjælpe'. Tålmodighed til at blive i det med den enkelte.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der blev i få tilfælde observeret en striks stemning eller at der tysses... 'så skal alle have benene under bordet'. Snert af utålmodighed – vi skal videre. 'fx med pige som hjælper med at tørre bordet af, men den voksne tager over'.

- Nogle børn i vuggestuen blev ført i forbindelse med overgange, fx 'Jo du skal med' og den voksne tager armen.
- Opmærksomhed på systematik i forhold til kontakt og samspil til alle børn - Ikke i alle tilfælde er rutiner og aktiviteter afstemt efter barnets udviklingspotentiale (opmærksomhed på at udvide og berige).
- Endnu mere fokus på barn/barn relation: fx at de ældste kan hjælpe de yngste
- Opmærksomhed på relation og aktivitet er afhængigt af den voksne (pædagogen som forbillede). Hvordan får vi læringen videre til fx medhjælperne (fx at gøre sig mere tilgængelig som voksen, eller deltagelse i legen).

4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der er i høj grad en sammenhæng mellem pædagogik og praksis. Og der observeres mange eksempler på i det pædagogiske læringsmiljø.

- Der observeres samtaler om det børnene er optagede af og mange turtagninger.
- Der er mange og varierede materialer og legetøj. Det er tilgængeligt for børnene.

- Materialer og rummene bruges over hele dagen (fx Krea-rummet eller sav og hammer udenfor om eftermiddagen)
- Spændende og varierede læringsmiljøer. Indretning med kodede områder, og ting der kan spejles.
- Legepladsen er stor, spændende og varieret. Det er et tilvalg for børnehuset at hele legepladsen er for alle, og ikke er afgrænset mellem vuggestue, børnehave og Bøgen. Dertil skal de voksne have en opmærksomhed på balancen med også at lave aktiviteter der er afgrænset – små rum i de store.
- Måltidet: der observeres fleksibilitet i spisesituationerne, hvor børnene har indflydelse, og må eksperimentere med maden, eller spise efter behov. Der sanses. Der er ikke ventetid. Det udvises sympati og empati.
- Store og gode garderober. De voksne tager sig tid til hvert enkelt barn ud fra barnets behov (eksempel med pige med overtræksbukser). Børnene er meget selvhjulpne.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Det observeres at både rutiner og aktiviteter generelt er genkendelige og trygge for børnene. Et udviklingspotentiale er et fokus på udvidelse og berigelse, og dermed mere fokus på børnenes individuelle læring, udvikling og trivsel.

- Der er fine kreationer og udstillinger. Dog er de, specielt i vuggestuen, udenfor børnehøjde.
- Der kan være mere fokus på det visuelle læringsmiljø ved fx toiletter/pusle og generelt at have tingene i børnehøjde.
- Der observeres ikke mange vokseninitierede aktiviteter. På mødet drøfter vi at det ikke umiddelbart er retvisende billede, da der generelt er mange pædagogisk/didaktiske aktiviteter initieret af de voksne.
- Måltidet: Børnene inddrages ikke i rutinerne før, under og efter. Mere opmærksomhed på at gøre børnene selvhjulpne i forbindelse med måltidet.
- I forhold til strukturen og rutinerne, observeres eksempler på at de voksne er på 'bagkant', og hurtige skift, hvor børnene ikke forberedes på hvad der skal ske. Ved konflikt eller børn som er kede af det, observeres at der ikke sættes mange ord på, men i stedet handles (fx barn flyttes til et andet bord).
- Opmærksomhed på organiseringen og opdeling af både børn og voksne (observationerne viser at det varierer fra stue til stue): Fx med 'historie/teater', hvor de børn som er med som aktører er engagerede. Den voksne er god til at møde børnene og justere til løbende. Omkring aktiviteten er uro, og børn som ikke ved hvad de skal (en pige er ked af det, og ingen voksne reagerer). De andre voksne gør klar til frugt, men kunne med fordel have været med til at skabe tryghed og engagement blandt de børn som var 'publikum'. Fx med formiddagsfrugt, hvor børnene er opdelt i mindre grupper på stuen, men organiseringen af voksne gør at der er meget uro i den ene gruppe (fx barn holder sig for ørerne pga. larmen). Det giver forstyrrelser på hele stuen, hvor der ellers er en god og samhørighedsskabende dialog mellem børn og voksne hos de andre borde.

4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Faglighed og kompetencer: Der er et godt fundament, medarbejderne ved hvad de skal. Højt fagligt niveau. De medhjælpere som er i huset længere tid, tilbydes også at komme med på fx NEST-forløb.
- Differentiering i møder, medhjælper og pædagog. Øget forberedelsestid.
- Ledelsen er tæt på medarbejderne.
- Nyt hus, og der er brugt tid på at få skabt fælles pædagogisk grundlag.
- Det er prioriteret at der skal være en erfaren medarbejder på hver stue.
- Fokus på læringsmiljøet: Indretning i børnehøjde. Små aktivitetsrum på stuen – der skal ske en udvikling af dem. Medarbejderne skal have ejerskab på dem.
- Der har været fokus på balancen i forhold til dokumentation til forældrene. - Evaluering: Kvalid observationer, det varierer fra stuerne hvor meget der bruges. Der er et ledelsesmæssigt fokus på at der skal bruges Kvalid på pædagogmøderne.
- Struktur på møderne. Der skal indsamles data og ikke blot synsninger
- Klynge/grene holder møder sammen. Andre gange fælles tema, og derefter ud i stuerne eller afdelingerne.
- Stort hus, ledelsen er opmærksom på vigtigheden i at medarbejderne er med i udviklingstiltagene, så det bliver spredt i hele huset.
- Fungerer godt at Bøgen er integreret med Dyrehaven.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger:

Vi drøftede ledelsesopgaven i at understøtte udviklingstiltagene, samt sætte fælles retning for personalegruppen.

5 RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

- Sprogvurderinger
- Dialogværktøj

5.1 Sprogvurdering 3-6

For at understøtte børns sproglige udvikling, har kommunen, jf. Dagtilbudslovens §11, ansvaret for at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have brug for sprogstimulering. Der foreligger altså ikke et lovmæssigt krav om at sprogvurdere 3-årige børn, med mindre man er bekymret for den sproglige udvikling, og har en formodning om at barnet kan have brug for særlig tilrettelagt sprogstimulering.

Tilsynsførendes bemærkninger:

I børnehuset sprogvurderes alle 3 og 5-årige, samt de 2 og 4-årige ved behov.

Børnehusets sprogvurderinger er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, der arbejdes relevant med den sproglige indsats, målrettet de enkelte børns forudsætninger.

5.2 Dialogværktøj

Formålet med dialogværktøjet er at skabe et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Børnehusets dialogværktøj er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, at der er skabt et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Bilag – grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialogværktøj (er ikke webtilgængelig)

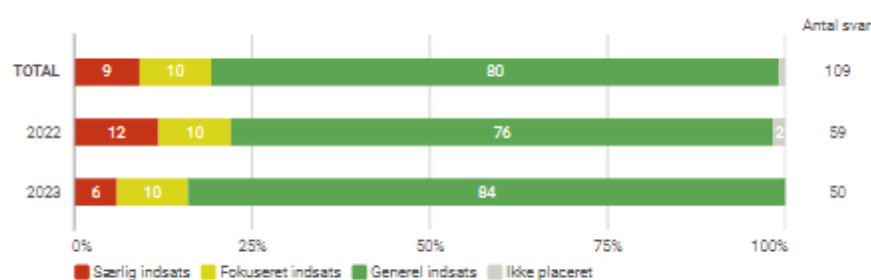
Antal sprogvurderinger fordelt på indsatsgrupper

	Særlig indsats	Fokuseret indsats	Generel indsats	Ikke placeret
Før-skriftlige færdigheder	6% (3)	10% (5)	75% (39)	10% (5)
Talesproglige færdigheder	9% (10)	10% (11)	80% (87)	1% (1)

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

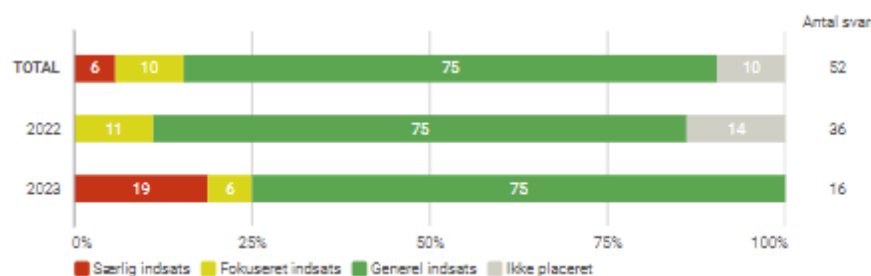
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

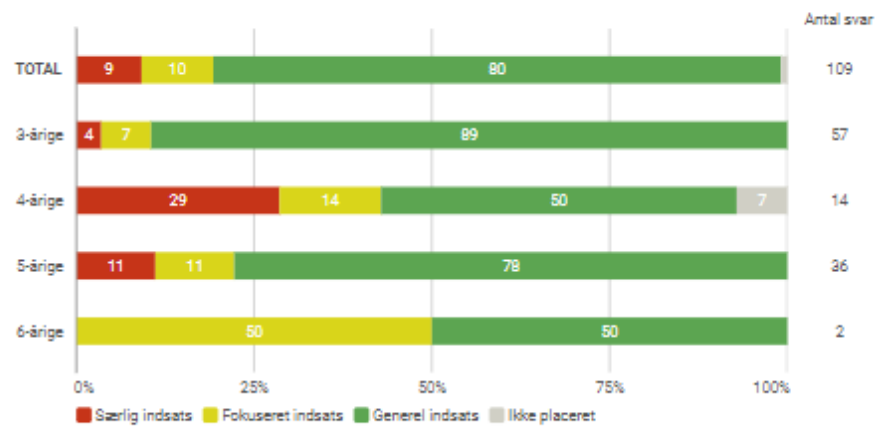

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

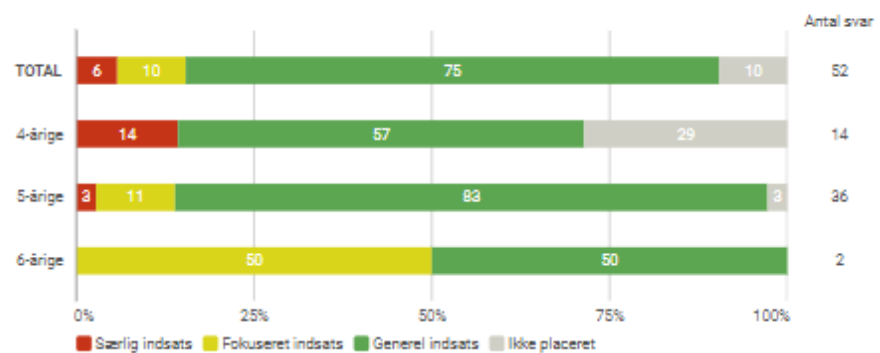
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

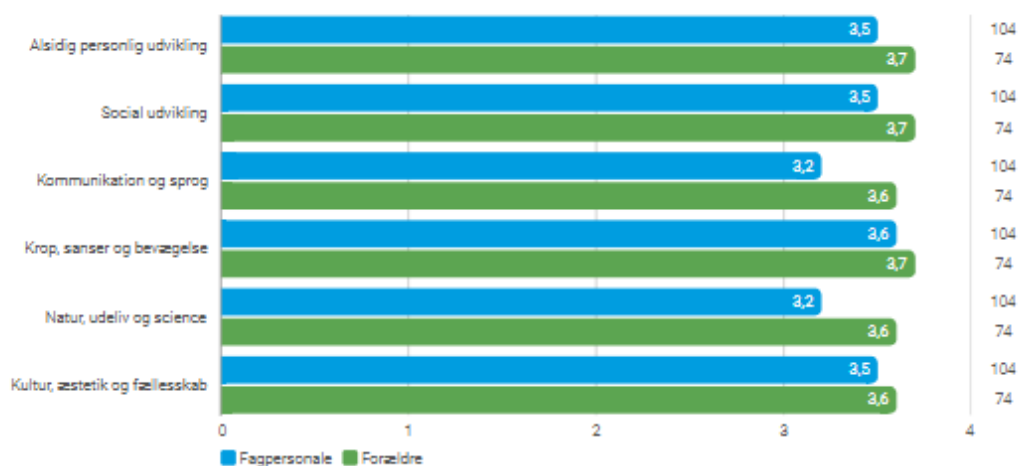
Antal dialogvurderinger

Antal	Dialogvurderinger (Fagpersonale)	Dialogvurderinger (Forældre)
	104	74

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023.

Kilde: Rambøll Dialog.

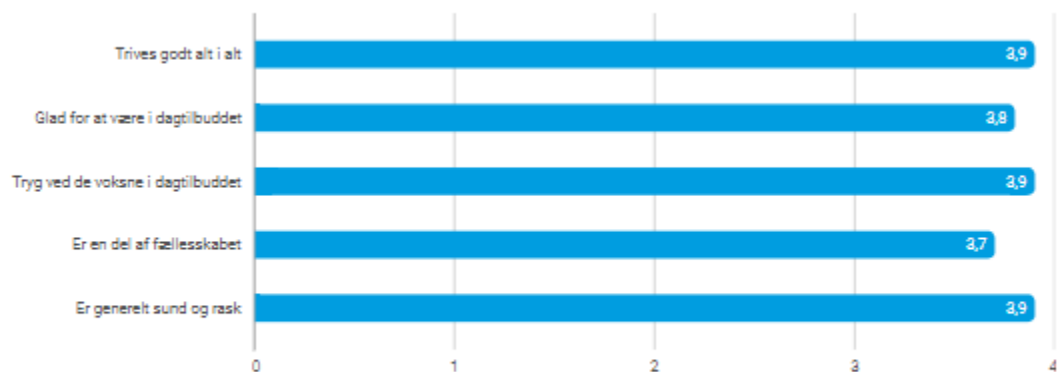
Resultater for de seks læreplanstemaer

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023.

Kilde: Rambøll Dialog.

Resultater for Trivsel og sundhed fordelt på enkeltspørgsmål

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023. Figurens resultater er baseret på forældrenes besvarelser.

Kilde: Rambøll Dialog.